

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Sžo/218/2015
Identifikačné číslo spisu:	1013200408
Dátum vydania rozhodnutia:	28.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1013200408.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: AGHT s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kalinčiakova 27, IČO: 35 698 675, zastúpený JUDr. Júliusom Jánošíkom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Klincová 35, pošta: P.O.BOX 86, 810 05 Bratislava 15, proti žalovanému: Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Námestie slobody 6, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 11. februára 2013, č. 09864/2013/B622-V/z.09511/Hia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 14. apríla 2015, č. k. 5S/56/2013-76, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 14. apríla 2015, č. k. 5S/56/2013-76 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením zastavil konanie podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) z dôvodu, že žaloba smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení krajský súd uviedol, že žalobca napadol rozhodnutie o nepriznaní postavenia účastníka v správnom konaní, ktoré podľa právnej teórie aj ustálenej súdnej praxe je rozhodnutím procesnej povahy a preto je podľa § 248 písm. a/ OSP vylúčené zo súdneho prieskumu. Ďalej dôvodil, že súdna prax po vydaní rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-240/09 z 8. marca 2011 pripustila aj súdny prieskum takýchto procesných rozhodnutí, predovšetkým vo veciach týkajúcich sa ochrany životného prostredia v tom smere, aby občianske združenia so vzťahom k životnému prostrediu boli považované za účastníka správneho konania, a tak mohli mať právo plnohodnotne sa zúčastniť aj súdneho konania. Podľa názoru krajského súdu rozhodnutie správneho orgánu o tom, či fyzická alebo právnická osoba je alebo nie je účastníkom správneho konania je bezpochyby spôsobilé zasiahnuť do práv, právom chránených záujmov a povinností dotknutého subjektu, lebo postavenie účastníka konania, mu poskytuje reálnu možnosť svojim konaním včas ovplyvňovať priebeh správneho konania, ktorá nemusí prislúchať iným subjektom zúčastneným na konaní (zúčastnená osoba). Konštatoval, že v záujme zaistenia čo

najlepšieho uplatnenia práv na súdnu a inú právnu ochranu, súdna prax pripúšťa možnosť preskúmania zákonnosti aj takéhoto rozhodnutia správneho orgánu. Kladie však požiadavku, že musí ísť o správne konanie, ktoré v čase preskúmania zákonnosti rozhodnutia o nepriznaní postavenia účastníka správneho konania žalobcovi trvá. Poukázal, že v prípade skončenia správneho konania vydaním právoplatného rozhodnutia vo veci z hľadiska súdneho prieskumu zákonnosti odpadáva spôsobilý predmet konania - rozhodnutie správneho orgánu o nepriznaní postavenia účastníka stráca povahu „konečného rozhodnutia“, ktorého prípadné zrušenie by mohlo pre dotknutý subjekt založiť právo zapojiť sa do správneho konania ako jeho účastník. Ďalej dôvodil, že v prípade existencie právoplatného rozhodnutia vydaného v správnom konaní totiž osoba, domáhajúca sa postavenia účastníka v správnom konaní, už nemôže realizovať svoje procesné oprávnenia. Tieto môže vykonávať iba v prípade, ak správne konanie aktuálne prebieha, pričom v takomto prípade je preskúmanie rozhodnutia o pristúpení ďalšieho účastníka do konania dôvodné. Krajský súd preto zdôraznil, že je potrebné, aby súd v každom konkrétnom konaní zisťoval stav správneho konania, konkrétne či sa nejedná o právoplatne skončenú vec. V prípade zistenia, že správne konanie je právoplatne skončené, je potrebné súdne konanie o preskúmaní rozhodnutia o nepriznaní postavenia účastníka v správnom konaní zastaviť podľa § 250d ods. 3 OSP, lebo neexistuje spôsobilý predmet prieskumu a odkázať osobu, ktorá sa domáha účasti v správnom konaní na ust. § 250b ods. 2 OSP za predpokladu zachovania lehoty (rozsudok Najvyššieho súdu SR 6Sžp/6/2012 zo dňa 27.02.2013). Krajský súd z obsahu administratívneho spisu zistil, že kolaudačné rozhodnutie zo dňa 8. apríla 2011, číslo UKaSP-2011/265-HAM nadobudlo právoplatnosť 13. apríla 2012.

Proti uzneseniu krajského súdu podal žalobca včas odvolanie a navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uznesenie krajského súdu v časti týkajúcej sa trov konania žiadal žalobca zmeniť a priznať mu náhradu trov vo výške 70,- € a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 674,56 €.

Namietal, že krajský súd nesprávne zistil skutkový stav. Vyjadril súhlas s názorom krajského súdu, že rozhodnutia o nepriznaní postavenia účastníka konania podliehajú súdnemu prieskumu v správnom súdnictve, ale podľa jeho názoru, ak prvostupňový súd chcel aplikovať výnimku vyplývajúcu z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 6Sžp/6/2012, bol krajský súd povinný preskúmať, či je správne konanie právoplatne skončené. Nesúhlasil s konštatovaním krajského súdu, že kolaudačné rozhodnutie zo dňa 8. apríla 2011, číslo UKaSP-2011/265-HAM nadobudlo právoplatnosť 13. apríla 2012, lebo voči predmetnému rozhodnutiu podal žalobca včas odvolanie, ktoré bolo postúpené odvolaciemu orgánu a nebolo doposiaľ o ňom rozhodnuté. Taktiež žalobca namietal, že je nezrozumiteľné, na základe čoho dospel prvostupňový súd k záveru, že rozhodnutie zo dňa 8. apríla 2011, číslo UKaSP-2011/265-HAM nadobudlo právoplatnosť 13. apríla 2012, a teda 1 rok a 5 dní od jeho vydania, pokiaľ sa nerozhodlo o žiadnom odvolaní. Vo vzťahu k výroku o trovách konania žalobca uviedol, že žalovaný poučil žalobcu o tom, že napadnuté rozhodnutie je preskúmateľné súdom. V prípade, ak by sa právny a skutkový stav krajského súdu potvrdil, tak potom žalovaný nesprávne poučil žalobcu o možnostiach preskúmania rozhodnutia. Tým podľa žalobcu žalovaný zavinil súčasný stav konania (jeho zastavenie), a preto je povinný uhradiť trovy žalobcovi.

Žalovaný v podanom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave potvrdiť a žalobcovi nepriznať náhradu trov konania. S poukazom na § 53 Správneho poriadku uviedol, že žalobca nebol účastníkom kolaudačného konania, a preto nemal právo podať odvolanie a podanie označené ako „odvolanie proti kolaudačnému rozhodnutiu, ktorým sa povoľuje užívanie časti zmeny povolenej stavby Rekonštrukcia F. B.“ nemožno považovať za odvolanie. K námietkam žalobcu vo vzťahu k výroku o trovách konania žalovaný citoval z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 6. marca 2012, sp. zn. 3 Sžo/4/2012, podľa ktorého Občiansky súdny poriadok nepozná sankciu spočívajúcu v nepriznaní náhrady trov konania v prípade nesprávneho poučenia o opravnom prostriedku. Jediným následkom nesprávneho poučenia o opravnom prostriedku je predĺženie lehoty na jeho podanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 OSP, § 246c

ods. 1 veta prvá OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Podľa § 78 ods. 1 stavebného zákona účastníkmi kolaudačného konania sú stavebník, vlastník stavby, ak nie je stavebníkom a vlastník pozemku, na ktorom je stavba umiestnená.

Podľa § 78 ods. 2 stavebného zákona ak stavebný úrad zlúči s kolaudačným konaním konanie o zmene stavby pred dokončením, sú účastníkmi konania aj tí účastníci stavebného konania, ktorých by sa zmena mohla dotýkať.

Podľa § 53 správneho poriadku proti rozhodnutiu správneho orgánu má účastník konania právo podať odvolanie, pokiaľ zákon neustanovuje inak alebo pokiaľ sa účastník konania odvolania písomne alebo ústne do zápisnice nevzdal.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bolo uznesenie krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa zastavil konanie o preskúmanie rozhodnutie žalovaného zo dňa 11. februára 2013, č. 09864/2013/B622-V/z.09511/Hia, z dôvodu, že žaloba smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom. Krajský súd vychádzajúc z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. februára 2013, sp. zn. 6 Sžp/6/2012 dospel k záveru, že kolaudačné rozhodnutie zo dňa 8. apríla 2011 č. UKaSP-2011/265-HAM nadobudlo právoplatnosť 13. apríla 2011 (krajský súd nesprávne uviedol 13. apríla 2012), a preto bolo potrebné súdne konanie o preskúmanie rozhodnutia o nepriznaní postavenia účastníka v správnom konaní zastaviť podľa § 250d ods. 3 OSP, lebo osoba domáhajúca sa postavenia účastníka v správnom konaní, už nemôže realizovať svoje procesné oprávnenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zo spisu zistil, že skutkové okolnosti prejednávaneho prípadu sú odlišné od skutkových okolností vyplývajúcich z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. februára 2013, sp. zn. 6 Sžp/6/2012. Z rozhodnutia najvyššieho súdu zo dňa 27. februára 2013, sp. zn. 6 Sžp/6/2012 vyplýva, že preskúmvané rozhodnutie žalovaného o tom, že žalobca nie je účastníkom tam špecifikovaného správneho konania, bolo vydané predtým, ako bolo v správnom konaní vydané rozhodnutie vo veci samej, ktoré následne nadobudlo právoplatnosť.

Zo spisu krajského súdu, ktorého súčasťou bol aj administratívny spis žalovaného, v prejednávanom prípade vyplýva, že kolaudačné rozhodnutie číslo: UKaSP-2011/265-HAM bolo vydané 8. apríla 2011, žalobcovi bolo doručené na vedomie 19. apríla 2011 a proti tomuto rozhodnutiu žalobca podal odvolanie. Prvé rozhodnutie o tom, že žalobca nie je účastníkom predmetného kolaudačného konania bolo vydané Krajským stavebným úradom v Bratislave až 27. júla 2012 (ktoré bolo zrušené žalovaným a následne bolo po odstránení vytýkaných väd vydané nové rozhodnutie, potvrdené preskúmvaným rozhodnutím žalovaného), teda o tom, že žalobca nie je účastníkom kolaudačného konania, bolo rozhodnuté až po vydaní kolaudačného rozhodnutia a po podaní odvolania proti kolaudačnému rozhodnutiu žalobcom. Do tejto doby nebolo rozhodnuté o žalobcovom účastníctve v kolaudačnom konaní, navyše zo spisu vyplýva, že časť konania správny orgán so žalobcom konal ako s účastníkom konania (ako vyplýva z mailovej komunikácie z 15. marca 2011, založenej na č. 1. 37 súdneho spisu, v ktorej stavebný úrad priznal žalobcovi postavenie účastníka a námietky žalobcu vznesené v kolaudačnom konaní dňa 16. marca 2011 stavebný úrad zaznamenal ako námietky účastníka konania). Kolaudačné rozhodnutie bolo žalobcovi doručované opakovane ako prihlásenému účastníkovi konania Krajským stavebným úradom v Bratislave listom zo dňa 30. mája 2012. Aj po tomto doručení sa žalobca proti kolaudačnému rozhodnutiu odvolal.

Zo Správneho poriadku vyplýva, že proti rozhodnutiu správneho orgánu má účastník konania právo podať odvolanie, ktoré má, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak, odkladný účinok. Keďže sa žalobca proti predmetnému kolaudačnému rozhodnutiu odvolal a do podania odvolania žalobcom nebolo rozhodnuté o jeho účastníctve v kolaudačnom konaní, pričom stavebný úrad so žalobcom časť kolaudačného konania konal ako s účastníkom konania a odvolacie kolaudačné konanie nebolo do

rozhodnutia krajského súdu skončené, krajský súd predčasne určil deň právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia z 8. apríla 2011, číslo ÚKaSP-2011/265-HAM na deň 13. apríla 2011.

Právoplatnosť predmetného kolaudačného rozhodnutia sa vzhľadom na uvedené skutočnosti nedala v čase konania a rozhodovania krajského súdu jednoznačne určiť, a preto bol krajský súd povinný preskúmať zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného o žalobcovom účastníctve v predmetnom kolaudačnom konaní. Navyše, nebol ani dôvod odkázať žalobcu na § 250b Občianskeho súdneho poriadku, lebo je zrejmé, že žalobcovi bolo kolaudačné rozhodnutie doručované, dokonca aj ako prihlásenému účastníkovi správneho konania a žalobca teda mal možnosť sa proti nemu odvolať, čo aj využil.

Vychádzajúc zo skutkových zistení a ich právneho posúdenia senát odvolacieho súdu v danej veci dospel k záveru, že súd prvého stupňa v danom prípade nedostatočne zistil skutkový stav a nesprávne vec právne posúdil vo vzťahu k splneniu podmienok podľa § 250d ods. 3 OSP na zastavenie konania a svojím postupom odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 250ja ods.3 veta druhá OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP a v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/, h/ OSP.

Úlohou súdu prvého stupňa bude v ďalšom konaní postupovať v intenciách názoru odvolacieho súdu uvedeného vyššie, preskúmať zákonnosť rozhodnutia žalovaného správneho orgánu a postupu mu predchádzajúceho a vo veci samej rozhodnúť. Bude potrebné zistiť aj stav odvolacieho kolaudačného konania, a ak už bolo vydané druhostupňové rozhodnutie, bude potrebné tiež zistiť, či bola podaná správna žaloba proti tomuto rozhodnutiu, a v tom prípade zvážiť spojenie vecí podľa § 112 OSP. Súčasne prvostupňový súd rozhodne o náhrade trov konania, vrátane náhrady trov odvolacieho konania v zmysle ust. § 246c ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 3 OSP.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.